

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2 NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izjemni mediji in
praznikov).
ZA \$6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 67. — Štev. 67.

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 21, 1940 — CETRTEK, 21. MARCA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

FRANCOSKI KABINET ODSTOPIL

Paul Reynaud skuša sestaviti pravi vojni kabinet

DALADIERU ZBORNICA NI DALA ZAUPNICE

Daladier je odstopil, ker mu poslanska zbornica ni dala zaupnice. Pred glasovanjem je bila ostra debata, tekem katere so poslanci obsojali Daladiera, ki je bil ministrski predsednik, obrambni in vnanji minister, glede postopanja s Finsko in glede splošnega vodstva vojne. Daladierova vlada je dobila 239 glasov proti enemu — toda glasovalo ni 311 poslancev, ki so s tem pokazali, da z Daladierovo vlado niso zadovoljni in da naj odstopi.

REYNAUD SOVRAŽNIK NEMČIJE

Reynaud, ki je star 62 let, je vedno nasprotoval razmahu Nemčije in je vedno povdarjal, da se mora Francija postaviti proti totalitarni oblasti nad Evropo, ako hoče obdržati svoje stališče kot velisila. Ostro je obsojal monakovski sporazum. Reynaud je bil najboljši finančni minister zadnjih dvajset let ter uživa vse zaupanje v Londonu in Washingtonu.

V povračilo...

NEMCI BOMBARDIRALI ANGLEŠKE LADJE OB OBALI ŠKOTSKE

LONDON, Anglija, 21. marca. — V povračilo za to, ker so v terek ponoči angleški letalci bombardirali nemško zračno postojanko na otoku Syltu, so sinoči nemški letalci bombardirali angleške tovorne parnike v spremstvu bojnih ladij ob škotski obali. Vnel se je vroč boj z angleškimi bojnimi ladjami in aeroplani.

(O izidu tega boja so si poročila nasprotna. Medtem ko Nemci trdijo, da so potopili 9 angleških bojnih in tovornih ladij, pravijo angleži, da so bile samo poškodovane tri nevtralne ladje.)

Hitler pripravlja ofenzivo

BERLIN, Nemčija, 21. marca. — Več znakov govori za to, da bo Hitler v doglednem času na zapadni fronti pričel veliko ofenzivo ter bo skušal izsiliti odločitev. Kdaj in kako — je vse odvisno od okolščin.

Nemška armada je popolnoma pripravljena na odločen vdarec na sovražnika, toda Hitler še vedno upa, da se boste Anglija in Francija podali, predno pride do splošne moritve.

Za Hitlerjevo zmago niso nobene žrtve prevelike.

Hitler je prepričan, da more premagati zaveznike; zaveda se tudi velikih žrtev, toda sadovi končne zmage so po njegovem mnenju vredni še tako velikih žrtev. Nemški vojaški strokovnjaki domnevajo, da bo treba žrtvovati 500,000 do 1,000,000 vojakov, da bo prebita Maginotova črta. In Hitler je pripravljen na tako veliko žrtev v prepričanju, da bo po zmagi Nemčija gospodarica Evrope več generacij.

Hitler se zanaša na naslednje domneve:

1. Morala angleških in francoskih vojakov je slaba.
2. Nemška armada je močnejša od zavezniške in Maginotova črta je slabejša, kot pa domneva svet.
3. Ne glede na to, kaj se bo zgodilo, bodo Združene države ostale nevtralne, pa če bi slednjič tudi stopile v vojno, na končni izid to ne bi vplivalo.
4. Nacijski vladi se ni treba bati nasprotstva v deželi.

POMEMBNA TRANSAKCIJA

V pričetku tekočega tedna je bila završena v New Yorku ogromna transakcija. Curtiss-Wright korporacija, največje aeroplansko podjetje na svetu, se je združila z Atlas korporacijo, znano trustno družbo, ki ji načeljuje Floyd B. Odlum ter razpolaga s 60 milijoni dolarjev.

Akcije Curtissove korporacije predstavljajo tržno vrednost 105 milijonov dolarjev. — To je največja transakcija v zgodovini zrakoplovne industrije.

Bata je kršil postavo

Njegova tovarna v Belcamp, Md., je plačevala delavcem manj kot je postavno določeno.

WASHINGTON, D. C., 20. marca. — Administracija postave za minimalne plače in maksimalni delovni čas je večeraj naznanila da Bata Shoe Co. v Belcamp, Md., krši postavo. Tozadevno ovadbo je poslala justičnemu departmentu.

Pod krinko, da se "šolajo" in da se uče Batovega sistema produkcije, ni delavcem plačevala predpisane plače in jih silila delati več ur kot je po postavi dovoljeno.

Ker je bila poslana ovadba justičnemu departmentu, je to znamenje, da so se pagajanja med "wage-hour" administracijo in kompanijo izjalovila. Niti administracija niti justični department nista izdala podrobnosti, toda vse kaže, da bo do skušale oblasti dognati podrobnosti, takimenovanega Batovega sistema, ki omogoča tako ceneno produkcijo čevljev, da ne more nobena druga tovarna z Batom konkurirati.

Ko je sklenil češki tvorničar Bata odpreti v tej deželi svoje tovarne za čevlje, je natekel na ostro nasprotje izdelovalcev in delavskih unij. Splon so pa ameriški izdelovalci čevljev že dalj časa Batovi nasprotniki. Odpor proti njemu se je pojavil, ko je vlada hotela znižati carino na importirane Batove čevlje, ki je bila določena v stari pogodbi s Českoslovaško.

Bata je dobil dobrega političnega zagovornika v senatorju Tydingsu iz Marylanda, čigar odvetniški partner je Robert H. Archer, pravni zastopnik Batovega podjetja.

Po nemškem zavzetju čehoslovaškega ozemlja so skušali importirati iz ogromne Batove evropske tovarne večje število delavcev, ki bi bili nekakšni "instruktorji" v Batovi tovarni v Marylandu. Nekaj so jih res importirali, toda proti petinštridesetim je bilo že izdano deportacijsko povelje. Batova družba se je proti temu pritožila.

Bata ima v svoji tovarni tak priganjaški sistem, da mu drugje skoro ni najti para. Bata je dobival svoje delavce iz najbolj siromašnih kmetijskih okrajev in jih nameščal v svojih podjetjih, kjer jih je izučil izdelovati čevlje s pomočjo ameriških strojev. Plačal jim je, k. likor se mu je zljubilo. Da jim ni plačal dosti, je umevno samo po sebi.

Leta 1931 je pisal nemški gospodarstvenik Kurth Roth, ki je dobro proučil Batove metode:

— Batov sistem bi se nika-

Nevarnost izbruha državljanske vojne v Indiji

Nasprotniki svare Gandhija pred kompromisom z Anglijo. — Spor med levim in desnim krilom Vseindijskega kongresa.

RAMGARK, Indija, 20. marca. — V Vseindijski kongresni nacionalistični stranki se je pojavil resen razkol. Desno krilo, kateremu načeljuje Mahatma Gandhi, je za nekakšen sporazum z Anglijo, do čim hoče prekiniti levo krilo vse zveze z angleško vlado.

Eden izmed voditeljev levega krila Subhas Chandra Bose, je rekel večeraj, da je državljanska vojna v Indiji nezogibna, če se bo Gandhi pobotal z Anglijo.

Vseindijski kongres namerava uvesti kampanjo nepokorščine, toda predno se to zgodi, je po Gandhijevem mnenju potrebno dobiti potrebno jamstvo, da se bo vršila ta kampanja brez nasilja.

Chandra Bose se za vse to ne briga in pravi: — Naše stališče napram Angliji je sleher nenu jasno. Zaenkrat je treba dognati oziroma odločiti, če naj vodijo kongresno stranko omahljivi ali odločni možje.

Abdul Kalam Azad, novi predsednik kongresne stranke, je povedal večeraj članstvu: — Indija je bila pahnjena v vojno brez njenega dovoljenja. Indija se je naveličala angleškega zatiranja. Z Anglijo ne bomo prej sodelovali, dokler ne dobimo lastne ustave brez njenega vmešavanja. Anglija nam mora priznati pravico samoodločevanja.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Združenih državah lahko pošljete znanke po 2 oz. po 3 centa.

Delavske vesti

6000 oseb zaposlenih na Svetovni razstavi

Letos bo zaposlenih na razstavišču Svetovne razstave v New Yorku šest tisoč oseb. Med njimi jih bo 4,500, ki so bili že lanj zaposleni.

Lani jih je bilo zaposlenih 7000, prve tedne pa celo 8900.

Turčija podaljšala delovni čas

LONDON, Anglija, 20. marca. — Reuterjeva poročevalska agentura poroča iz Ankare, da je turška vlada podaljšala delovnik od devet na dvanajst ur. S tem se hoče pripraviti za vse slučaje. Nova postava določa tudi delovne ure za ženske in mladoletne. Ponoči ne sme biti zaposlen noben mladoletnik.

Velika eksplozija v gazolinski napravi

BATON ROUGE, La., 20. marca. — V tukajšnji DuPontovi tovarni za mešanje gazolina je nastala silna eksplozija, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Trupel doslej še niso identificirali. Dva delavca sta tako močno opečena, da imajo zdravniki le malo upanja v njuno okrevanje.

Pretrces eksplozije je bilo čutiti prav v College Town, ki je oddaljen od tukaj osem milj. Potrgane so bile vse brzojavne in telefonske žice. Tovarna je bila nedavno zgrajena s stroški \$2,000,000. Ob času eksplozije je bilo v nji zaposlenih samo enajst mož.

kor ne obnesel v Nemčiji ali katerikoli drugi visokokultivirani državi. Obnosti bi se ne mogel enostavnega vzroka, ker v

Iz Kapitola:

Hujša kazen za špijonažo

WASHINGTON, D. C., 20. marca. — Senat je danes odobril predlogo, naj znaša najvišja kazen za špijonažo deset let ječe in deset tisoč dolarjev globe. Doslej je znašala najvišja kazen dve leti ječe in 10 tisoč dolarjev globe.

Predloga bo te dni predložena predsedniku v podpis.

Garner snubi Jim Farleya

WASHINGTON, D. C., 20. marca. — Iz precej zanesljivega vira se je zvedelo, da skuša skleniti podpredsednik Garner politično zvezo z Jamesom A. Farleyem, generalnim poštnim mojstrom in predsednikom demokratskega narodnega odbora. Če bi imel Garner Farleya na svoji strani, bi mu mogoče uspelo preprečiti ponovno nominacijo predsednika Roosevelta. V tem slučaju bo poskušal doseči na demokratski konvenciji predsedniško nominacijo, dočim bi bil Farley nominiran za podpredsedniškega kandidata.

Bela hiša dobro zastražena

WASHINGTON, D. C., 20. marca. — Zbornica je soglasno odobrila predlog, naj dobi Bela hiša trideset novih stražnikov. Oddelek, ki straži Belo hišo, bo imel 73 mož, dočim jih je imel doslej le 43.

Delavski urad

Zbornični delavski odbor je sklenil naj ima v bodoče Delavski urad namesto treh pet članov. Republikanec Smith je glasoval proti razpustu.

WASHINGTON, D. C., 20. marca. — Delavski urad (National Labor Relations Board) je imel dosedaj tri člane, v bodoče jih bo imel pa pet. Tako je sklenil večeraj zbornični odbor za delavske zadeve. Za tozadevni predlog je glasovalo štirinajst poslancev, proti pa trije.

Stavljen je bil tudi predlog, naj bo Delavski urad razpuščen. Za predlog je bilo osem poslancev, proti pa sedem.

Značilno je, da je bil pri tem glasovanju odločen glas od-

stnega republikanskega poslancea Hoffmana. Hoffman je zagrizen nasprotnik delavskega urada. Ob tej priliki je pa pooblastil svojega tovariša, republikanca Smitha iz Maine, naj glasuje v njegovem imenu. Smith je glasoval proti razpustu.

Pozneje je rekel Hoffman, da njegov glas ni bil oddan po njegovi volji ter da bo jutri zahteval novo glasovanje.

Sedaj načeljuje Delavskemu uradu: J. Warren Madden, Ed. S. Smith in Wm. M. Leiserson.

Kratke dnevne vesti

Samomor dobre gospodinje

PITTSBURGH, Pa., 19. marca. — Mrs. Charles Bryant bi imela večeraj praznovati svoj 69. rojstni dan. Za praznovanje ji pa ni bilo dosti. Skuhala je večerjo za svojega moža in zase, šla v spalnico in se obesila. Ko se je vrnil njen mož domov, je našel na mizi listek z naslednjo vsebino: — Dragi moj, na peči je večerja.

Takoj nato se je prepričal, kaj se je zgodilo. Poklical je policijo in ambulanco, toda bilo je prepozno. Njegova žena je bila že mrtva. Policiji je povedal, da je bila že dalj časa bolna.

Star novc

STEBENVILLE, O., 19. marca. — Earl Mildner ima ameriški penny iz leta 1788. Okrog tistega leta je začela ta dežela kovati svoj lastni denar. Na eni strani novca je ščit Združenih držav, na drugi pa plug in konjska glava. Novc je zelo dobro ohranjen ter je za zbiralce starega denarja zelo velike vrednosti.

Ali bo sen. Wheeler kandidiral?

SAN FRANCISCO, Cal., 20. marca. — Po mnenju znanega izdajatelja listov Roya M. Howarda bo najbrž sen. Wheeler, demokrat iz Montane, demokratski predsedniški kandidat, če se predsednik Roosevelt ne bo odločil za tretji termin.

Howard se je vrnil iz Honolulu, kjer je bil par tednov na počitnicah. Rekel je, da predsednik Roosevelt ni posebno navdušen za tretji termin ter bo kandidiral le v slučaju, če ga bodo k temu prisilili mednarodni dogodki.

Za 291 umorov — 10 eksekucij

OSSINING, N. Y., 20. marca. — V državi New York se je završilo lani vsega skupaj 291 umorov, dočim je bilo na električnem stolu usmrčeno le deset morilcev.

Na smrt je bilo obsojenih štirinajst oseb. Trem je bila spremenjena kazon v dosmrtno ječo, enemu se je pa priziv obnesel.

Sing Sing kaznilnica je prenapolnjena. Zaradi pomanjkanja prostora so morali večeraj zopet poslati nekaj kazencev v Clinton kaznilnico v Dannemori.

Z nožem v prsih se ji je pokazal

TOLEDO, O., 20. marca. — 35 letni Ralph Toland je prišel danes v hotel, kjer služi njegova ločena žena kot natakarica. V prsih mu je tical pet inčev dolg nož. — Ali me vidiš? — jo je vprašal, izdrl nož in ga vrgel na mizo. Nato je odšel, toda pred hotelom se je zgrudil. Odpeljali so ga v bolnišnico, in zdravniki nimajo dosti upanja, da bi okreval. Policiji noče povedati, če se je sam zabodel ali če ga je kdo drugi.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE IN OBILO PIRUHOV ŽELIMO NA ŠIM NAROČNIKOM IN SPLOŠNI SLOVENSKI JAVNOSTI

Uprava "Glasa Naroda"

Pittsburghski kotiček

PISE I BUEOVNSKI, Pittsburgh, Pa.

Slovenski Narodni Muzej.

Pazno zasledujem dopise in članke po naših slovenskih listih glede slovenskega narodnega muzeja v Clevelandu, zlasti izpod peresa Mr. E. Gorshe, pa tudi drugih poročevalcev.

Ta ideja je na mestu in hvaljevalna in njeno uresničenje bo lep korak k napredku na našem kulturnem in prosvetnem polju. Saj ta naš zgodovinski zavod bo za vedno živa priča in spomenik našim tu rojenim potomcem, na tudi drugorodcem, kaj in kdo so bili njihovi predniki.

Vsa čast slovenskemu pionirju Matiju Pogorelemu, ki je vsa dolga leta svojega bivanja v tej deželi neumorno zbiral in hranil razne stvari, ki bodo velikega pomena za bodoči muzej. Brez njega se ta ideja gotovo ne bi spočela, ali potrebnost pa je, da pri tem sodelujejo rojaki širom Amerike. Na kak način, to je razložil pred kratkim Mr. Erazem Gorshe potom čiasopisja.

Da namreč pošljemo odbor Muzeja stare slovenske liste, mesečnike, poročila, zapiski, regalice, znake in podobne stvari prvoustanovljenih podpornih, kulturnih, političnih in raznih drugih društev, klubov in organizacij in slike njihovih ustanovnikov in odbornikov, stare knjige, star denar, zbirke poštne znamke in tako dalje.

Tu med drugim pravi Mr. Gorshe: "... kot tudi vsake vrste druge stvari, ki niso gori navedene." In pri tem sem se spomnil, da smo imeli od početka priseljevanja in tudi današnje dni med našimi rojaki razne takozvane hobiste, ki se pečajo v prostem času z risanjem, slikanjem (tu ne mislim fotografij) lesorezbo, kovinsko umetnijo, taximedijjo in raznimi drugimi ročnimi deli (hand craft) kot na primer ženske z umetniškim vezenjem, itd.

Ako se torej pečate s takimi stvarmi sami, ali ste dobili, oziroma podedovali reči od pokojnih rojakov in sorodnikov, pišite na tozadveni odbor v Clevelandu, ki bo radi volje sprejel take stvari, morda celo, ako in v kolikor bo to mogoče, proti primerni odškodnini.

Tako bomo učinili naš Muzej mnogo bolj raznočrtn in zanimiv, nego pa, če bi imeli razstavljene samo knjige, časnike, zapiski, znamke in podobno. In ker besede mijejo, zgledi včlovejo, zategadelj bom tudi jaz podaril Muzeju par umetniških lesorezov mojega lastnega izdelka.

Prav bi bilo, ko bi te vrstice ponatisnili tudi drugi slovenski listi, da bi se tako čim večje število rojakov pritegnilo v delokrog za čimvečji uspeh tega našega novega kulturnega zavoda.

Dosti brezposelnih.

Pred kratkim sva se setala z mojim prijateljem M. Skube-tom in nekoliko pokramljala ob čuški pivu v prijazni in dobro idočiči gostilni rojaka Špeharja na Južni Strani ob koncu Monaghanhelskega mostu na 22. cesti. Dejal mi je, da on sicer še dela, ker je star delavec (pri J. Lauchlin Steel Co) toda na stotine onih, ki so jih uposlili lasko jesen, so odslavili za nedoloten čas. Vzlic temu, da je pri nas železniska in premogovna industrija precej bolj v obratu od lanskega leta, so tisoči v našem mestu, ki brez dela po ulicah tavajo in med njimi dosti mladine od 20 do 30 let.

S STREHE DVONADSTROPNE HIŠE PADEL IN OSTAL ŽIV.

Srečko Mraz je v Zagrebu z dvonadstropne hiše metal sneg. Bil je privezan, pa se je vrv pretrgala in Mraz je padel 17 metrov globoko na ulico. Ljudje, ki so bili tam v bližini, so bili silno prestrašeni, ko so videli Mrza, kako je padel na tla. Mraz nekaj minut od strahu ni mogel priti k sebi, vendar se mu je kmalu razvezal jezik in postal je junak dneva. Pri padcu se ni prav nič poškodoval. Mraz hvali Boga, ker mestna občina v tisti ulici ni odmetala snega, ki ga je rešil smrti.

In kakor bomo zdaj ob začetku pomladi obhajali praznik Gospodovega vstajenja, tako upamo, da bo skoro že enkrat dospel istotako vesel praznik splošnega vstajenja iz brezposelnosti.

To je novica.

Neki rojak — tako mi je pravil prijatelj Skube — se je nedavno povrnil v Ameriko, kar ga je stalo do Pittsburgha okoli \$300, dokim je on plačal leta 1907 za vse potrebne stroške iz stare domovine nekaj čez \$30. Tisoč procentov zvišanja, seveda to je na račun sedanje vojne.

Radi te visoke cene me je toliko bolj presenetilo poročilo mojega brata Andreja iz stare domovine. "Oprostite brate," tako piše, "da sem ti naveličal samo par vrstic, v kratkem bo sledilo bolj obširno pismo, ki ga pa ne bom poslal s pošto, ampak — po ljudih."

Iz slovenskih naselbin

NOVOSTI IZ CLEVELAND, OHIO.

Pred dnevi je nagloma umrl rojak Anton Rogel, v starosti 71 let. Doma je bil iz Dešece vasi, fara Šmihel pri Žužemberku. V Ameriko je prišel pred 52 leti. Zapušča tukaj eno hčer, drugo v Willington, O., v Madisonu, O. pa brata.

Dne 13. marca je umrla Mrs. Mary Pavletich, stara 72 let. Zapušča hčer Stefanijo in več sorodnikov. Rojena je bila v selu Lokve, kotar Delnice, kjer zapušča več sorodnikov. V Clevelandu je bivala 11 let, prej pa 35 let v Wheeling, W. Va.

V Lutheran bolnišnici je preminil dobro poznani rojak Louis Sterle, star 61 let. Doma je bil iz Bača pri Št. Petru na Notranjem, odkoder je prišel v Cleveland pred 26 leti. Zapušča zalujočo soprogo Ivanko, sinova Louisa in Rudolpha in hčere Louisa in Jenne, v starem kraju pa tri brate in dve sestri.

SMRT PESNIKA.

Dne 7. marca je v Clevelandu, O., v starosti 87 let umrl Edwin Markham, splošno znani ameriški pesnik. Mnogih njegovih pesni se danes učijo dijaki v šolah, najbolj poznana njegova pesnitve pa je "The Man with the Hoe". Tekom svoje starosti je večkrat izrazil željo, da bi zložil plamtečo pesem proti nemislivosti vojne. Pesnik je bil rojen v mestu Oregon City, Ore.

NESREČE ROJAKOV V BARBERTONU, O.

Dobro znani rojak John Janković, se je pri delu ponorečil na nogi, na katero mu je padla velika skala. Zdravi se doma.

Pri delu v tovarni se je ponorečil tudi rojak Tone Jakič. Poškodovano ima kost v kolenu in zdravi se doma.

Zadnje dni je doletela nesreča družino rojaka J. Valentiča, ko je neki avto zadel ob njihovega in oba avta sta bila uničena. Člani družine so bili le lahko poškodovani razen hčerke, kateri je morala iti za nekaj dni v bolnišnico a se je že vrnila domov.

NADEBUDNI SLOVENSKI SPORTNIK.

Stanko Zadel v Chicagu, Ill. je izzval publiketo v lokalnem časopisju kot nov zvezdnik pri "basketballu" ki v tej igri zanje precejšnje uspehe. Te dni se bo Zadel kosal v višji skupini petorice, imenovane Chicago Bruns, in upamo, da se obnese tudi tam.

Saj se še spominjaš Jakoba Povha, posestnika iz naše vasi Spodnje Ribnice. Vidiš, in njegovi dve hčerki hosta prišli še to pomlad k vam v Pittsburgh, in te bodo poiskali in ti list izročili. Seveda to devojke ne poznaš, kajti ob koncu leta 1913, ko si nas vstavil, še niso bile rojene."

O, ironija usode, človek bi iz kože skočil, ako bi bilo možno. Da so dosti let nazaj tako roho iz mojega rojstnega kraja poslali, bi najbrže zdaj ne prišel teh vrstic sam med štirimi stenami, ali zdaj pa je malo prepozno, pa kaj pravim, malo, mnogo, mnogo prepozno. Kajti, po pravici vam povem, ves čas mojega 26 letnega bivanja v tem mestu ni prispel v Pittsburgh še nikdo iz moje vasi Spodnje Ribnice in tudi ne iz cele fare Velike Doine.

Da, dokler so bila vrata v to deželo na stečaj odorta, so bili novi priseljenci vsakdanja prikazen, ako na zdaj kdo pride, je pa že velika novica. Nesejo Veliko noč in prvi poveljni podžrav vsem bralcem in osebni "Glasu Naroda."

Peter Zgaga

NEKAJ KRATKIH IZ ŽIVLJENJA

POVZROČILEC nervoznosti

Nasproti mi sedi možak, eden tistih srečnih ljudi, ki jih je narava obdarila s smehom in okroglim obrazom. Pod nosom ima pristrizene brčice, v levem kotu ust med zobmi pa drži konček cigare.

Ne vem, če je tisti konček kdaj daljši kakor pol inča. In ne vem, če se mu ga je kdaj posrečilo prižgati, dasi ga nenehoma prižiga.

Možak govori, govori in govori. Nenehoma, brez prestanka.

Vse govori na njem: usta, oči, brada, roke. Celó ušesa se mu narobilo gibljejo.

Prižige žveplenko, govori in jo drži tako dolgo med prsti, da si pošteno prste opeče.

Prižige drugo, tretjo, četrto, peto. Toda vsaka se končniku cigare le oddaleč približa.

Raje jo pusti med prsti dogoreti, kot da bi si brke osmožil.

Jaz sedim kakor na trnjih na svojem sedežu. Moj pogled je vprti v dogorevajočo žveplenko.

Zdi se mi, da mene bolj speče kakor njega.

GOVORICA posebne vrste

Slovenec, pa naj pride iz katerega koli kraja, to bo vprašal: — Ali si to naredil? Ali si to pozabil? Ali si odpisal? — ali karkoli že.

To se pravi, da imamo Slovenci navado naravnosti vprašati.

Toda vsako pravilo ima svojo izjemo in tudi to ga ima. Izjemo tvorijo rojaki iz ribniške okolice.

Mogoče niste tega opazili, toda vprihodnje natančneje poslušajte Ribničana, pa se boste prepričali, da ne bo nikdar vprašal: — Ali si to naredil?

Namesto tega bo vedno rekel: — Tega pa nisi naredil, a? — Ali pa: — To si pa pozabil, kaj?

In: — Odpisal pa nisi, a?

S tem seveda ribniški rojak ničesar slabega ne misli. Tak je pač način njegovega izražanja.

NAVSEZADNJE SMO VSI.

Navsezadnje smo vsi... ne, ne vem, kako bi rekel, da bi se komu ne zažeril. Zato bom raje s primerom pojasnil.

Prijatelj, ali si že kdaj stopil k javnemu telefonskemu aparatu, da nisi potipal v odprtino, kamor spusti telefonska nikelj, če ne more dobiti zavezljene zveze?

Z desnico vržeš nikelj v spratno vrh aparata, kazalec levi se ti pa kar sam od sebe seže v skatljico spodaj!

In če slučajno dotiplješ tam nikelj do katerega nimas pod milim Bogom nobene pravice, ali ga boš pustil tam, ko vendar veš, da ni tvoja last?

Vraga boš pustil, pa ne nikelj.

Obraz se ti bo samega veselja razlezel, in boš bolj srečen, če se ti je posrečilo kompanijo za nikelj ofrnaziti, kot če bi ti kdo dolar podaril.

NEZMOTLJIVOST

Postenjak je šel v banko po sto dolarjev. Mlad klerk je v baučni knjižici odpisal sto dolarjev od njegove vloge in mu odšel denar.

Postenjak se je vrnil z denarjem domov in ga je šele do ma presliš. Našel je pa enajst bankovcev po deset dolarjev, namesto deset. Enajst bankovcev z zaporednimi števkami. Klerk se je torej moral zmotiti za šestek. Nov denar se sprime in zmota je kaj lahko mogoča.

Postenjak se je vrnil v banko. Bilo je baš med opoldanskim počitkom. Večina klerkov je odšla na lunč, pri mizi je sedel le baučni predsednik in še nekaj drugih uradnikov.

Naravnost k predsedniku je stopil postenjak in mu povedal, kaj in kako: da je prišel po sto dolarjev, pa so mu jih izplačali stodeset in da je torej pomota banki v škodo.

Predsednik je začudeno mahljal z glavo, pregledoval in preštval bankovce in jih je bilo res enajst. Z zaporednimi številkami.

Sednjic jih izroči vseh enajst postenjaku rekoč:

— Sam ne vem, kako je prišel enajsti poleg. Čudno naključje. Toda mi se nismo zmotili. Noben naš uradnik se ne zmoti. Naša banka se nikdar ne zmoti. Zares čuden slučaj.

Ko je prišel postenjak po nekaj dneh zopet v banko, ni bilo pri okencu več tistega klerka, o katerem bi lahko prisegel, da mu je našel enajst bankovcev namesto deset.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.— Advertisement on Agreement.

For single copy sent by mail to America in Canada \$0.10; for six months \$3.00; for a year \$5.00. — For New York for a year \$7.00; for six months \$3.50. — For foreign postage for a year \$7.00; for six months \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ- IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1212

POMAGAJTE nam IZBOLJSATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent pritrjevan pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJSANJE LISTA.

PREDSEDNIK JE GOVORIL ...

Zadnji Rooseveltov govor o vnanjpolitničnem položaju je bil nadvse značilen. Vsaka njegova izjava je bila izrednega pomena.

Takrat njegov osebni odposlanec Sumner Welles se ni bil završil svoje naloge v Evropi. Predsednik se je dobro zavedal, da bodo evropske vlade natančno pretehtale vsako njegovo besedo in skušale ugotoviti njegovo stališče napram bližajoči se mirovni ofenzivi.

Welles ni šel v Evropo svetovat, pač pa le opazovati in poslušati, navzlic temu so pa v Parizu in Londonu nestržno čakali, če jim bo priporočil sprejem eno-transkega Hitlerjevega mirovnega načrta.

Z ozirom na vse to, je umevno, da je predsednik Roosevelt dobro premislil, kaj bo rekel, zavedajoč se, da bo Evropa vpoštevvala njegov program in gradila na njem svoje načrte.

Nadvse pomembna je njegova izjava: — Danes skušamo dobiti moralni temelj za mir.

To je povsem nekaj drugega kot iskati mir za vsako ceno.

— Mir, ki ne pozna bratstva, — je nadalje ugotovil, — ne more biti resničen mir. In ne more biti trajen mir, če je njegova posledica zatiranje, izstradanje in nasilje ter če odločajo o usodi ljudi oboje taborišča.

Beseda o "bratstvu" se tiče Hitlerjevih plemenskih nazorov. Ko je omenil "zatiranje" in "oborožena taborišča", je nedvomno mislil na Čehoslovaško in Poljsko. Predsednik je govoril o miru, ki naj bi osvobodil ti dve deželi.

— Zdrav mir ne more biti, — je nadaljeval, — če morajo živeti mali narodi v strahu pred močnejšimi sosedi, in moralni mir ne more biti, če mora narod odkupiti svobodo od zavojevalec.

Prvi del tega stavka je naperjen proti Hitlerju, — (kot predsednik nevtralne države se Roosevelt ni mogel jasneje izraziti) — drugi del se pa tiče Finske, ki se je odkupila od Rusije s Karelijsko ozibno in Hängöom.

Predsednik ni naravnost imenoval Hitlerjevega zatiranja svobode govora in Stalinovega zatiranja verske svobode, toda slehernemu je jasno, kam meri s svojimi besedami.

Niti najmanjšega razloga ni za domnevanje, da bo predsednik podpiral nemško-rusko "mirovno ofenzivo". Vsak najmanjši dvom je pregnalo njegovo naslednjo ugotovilo: — Stremljenje po miru, ki so ga pridigovali prvi kristjani, se je oštejavalo v borbi proti silam, katere so se zoperstavljale bratstvu.

Z drugimi besedami povedano: stremljenje v smeri proti resničnemu miru je borba proti kričevlji.

Rooseveltovo stališče je jasno: Amerika ne bo igrala vloge služabnika v nacijski mirovni ofenzivi. Amerika se pod nobenim pogojem noče vmesati v vojno, noče pa tudi postati orodje diktatorjev.

Tekom sestanka na Brennerju sta Mussolini in Hitler nastavila past, v katero pa ne bosta zvabila Združenih držav.

TRAGEDIJA 16-LETNE ZENE.

Pred letom dni se je poročil v Kragujevcu Andrej Nikolič, ki je bil znan strasten igravec, s 16-letno Milico. Čeprav je Milici sveto obljubil, da ne bo vzela nobene karte več v roke, ga je kljub temu kmalu zopet premagala igralška strast in prebil je noč za nočjo v gostilni, kjer je igral. Mlada žena se je zato vrnila k svojim staršem. S seboj je vzela par tednov starega otroka. Mož je silil, naj se spet vrne k njemu, ona pa tega ni hotela, ker je bila preveč razočarana. Ko pa se je te dni Milica vracala iz zabave, na kateri je bila s svojimi znanci, je k njej priskočil Nikolič in je kakor besen začel obdelovati ženo s nožem. Na Milicino vpitje so prihiteli ljudje, na kar je Nikolič zbežal. Milico so takoj prenesli v bolnišnico,

kjer je pa kmalu umrla. Nikolič so orožniki izročili sodišču.

S STREHE DVONADSTROPNE HIŠE PADEL IN OSTAL ŽIV.

Srečko Mraz je v Zagrebu z dvonadstropne hiše metal sneg. Bil je privezan, pa se je vrv pretrgala in Mraz je padel 17 metrov globoko na ulico. Ljudje, ki so bili tam v bližini, so bili silno prestrašeni, ko so videli Mrza, kako je padel na tla. Mraz nekaj minut od strahu ni mogel priti k sebi, vendar se mu je kmalu razvezal jezik in postal je junak dneva. Pri padcu se ni prav nič poškodoval. Mraz hvali Boga, ker mestna občina v tisti ulici ni odmetala snega, ki ga je rešil smrti.

za takoj prenesli v bolnišnico,

SEDIŠČE ZA SLOVENSKE FOTOGRAFSE PLOŠČE — PISE na ozob. J. MARŠIČ, INC. 428 W. 42 Street New York

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	—	—	—	\$ 2.40
200 Dinar.	—	—	—	\$ 4.60
300 Dinar.	—	—	—	\$ 6.70
500 Dinar.	—	—	—	\$10.50
1000 Dinar.	—	—	—	\$20.50
2000 Dinar.	—	—	—	\$40.—

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zveze za darilne posiljave v Jugoslavijo zanesno preključene. Sedaj pa smo dobili nove zveze, po kateri je mogoče našim rojakom vstrati in denar varno posiljati. Vendar je bila nam povrhana cena, ker so stroški za pošiljanje po čem potu mnogo višje. Opazujmo tudi, da se cena istih naših darilnih posiljav zaradi evropskih razmer zanesljivo.

ZA NAJNO POSILJAVE POSLUŽITE SE "CABLE ORDER" — DOPLAČATI JE TREBA \$1.— ZA VSAKO POSILJATVO V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
117 POTNIŠKI ODDELEK
216 West 18th Street, New York

Dopisni list pošilja in oddaja na prišteje- ma. Dajal za četrtično številko naj bude v našem uradu najkrajše v sredo s jutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

SCHUSCHNIGGOVA SORODNICA - SLOVENKA

WORCESTER, N. Y. — Priloženo Vam pošiljam M. O. za moj strastni zaostanek in naročnino vnaprej za List G. N.

Pri čitanju lista sem opazil, kako se list izboljšuje, posebno v svetovnih poročilih. Glas Naroda ne zaostaja prav nič za angleškim listom. Posebno kar tje slovenskih ne veliko izobrazitih čitateljev. Kar pa zadene slovenske, ameriške in starokrajске novice, pa jih celo naš list prekaša in zakaj?

Odgovor je lahak.

Pred kratkim sem poslušal sina Rooseveltovega, ki je omenjal ameriške slavne moze, da so tujerodec. Naposled se je dotaknil evropskih velikih glav, ki so sloveli po svetu, med temi pride na vrsto bivši avstrijski kancelar Kurt Sušnik. Rooseveltov sin nadaljuje: "Avstrijan chancellor dr. Kurt Schuschnigg is Italian." — Kar je pa že Glas Naroda obelodanil, da je kancelarjev oče pri Kamniku doma, se je izkazalo, ko so iskali njegov rojstni list v Kamniku. Poročila iz slovenskega lista se ujema, da je Kurt Sušnik, ki je zdaj v zaporu, prava slovenska kri in 100 odstotkov bolj arijeec kot Nemci.

Tu je še izpoved moje boljše polovice, ki mi jo je povedala. Ko je bila še mala, da se dobro spominja očeta, ki je pripovedoval o bratu, oziroma stricu, kako je bil britne glave, da je žel po svetu in zadnje poročilo o njem je bilo z Dunaja. In moja žena se je pisala Sušnik predno se je poročila z menoj. Doma je iz Radomlja, njen oče pa iz Kamnika. Take napake in podobne se urivajo v angleške govornike in tudi v časopise in naši časopi-

si jih morajo popravljati slovenski javnosti.

To je en primer, ki sem ga navedel izmed mnogih. Zame je zanimiv, posebno, ker sem s takim velikim možem, oziroma je moja žena v sorodu.

Frank Keršmanec.

OBSOJEN NA DOSMRTHO JEČO.

Louis Lukinich, 35-letni jeklarski delavec iz Aliquippa, Pa., je bil 15. marca obsojen v dosmrtno ječo zaradi umora 28-letne Lucije Janič-Millerjeve, svoje gospodinjice.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

\$ 5.90	Lir 100
11.50	" 200
17.00	" 300
28.00	" 500
55.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVEŽENE "PREMEMMI GORI ALI DOLI"

NUJNA NAKAZILA IZVEŠU. ŠJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO SI.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
314 W. 18th ST. NEW YORK

RAZNO IZ CONEMAUGH, PENNA.

CONEMAUGH, Pa. — Prosim blagovolite mi malo prostora v našem priljubljenem listu Glas Naroda.

Delavske razmere so se po treh mesecih prospernega dela zopet poslabšale; iz 5 dni so nam dali 4 dni, in sedaj 3 dni na teden. To je v premostorovih, ki so last Bethlehem Steel Company, katere obratnje v tej okolici dva, enega na Franklin in enega na Rosedale. V obeh rovih je zaposlenih čez 1600 premogarjev in to na Franklin nekaj čez 600.

V Rosedaleu pa precej čez tisoč. Radi moderne uredbe v strojnem oziru dasta ta dva premostorova čez 9000 ton premoga na dan, in to je največji vzrok, da smo tako bolj slabo zaposleni. Drugi vzrok pa je, ker so tovarne zopet na počasnem obratu in je že precej delavcev odslovljenih. Obljublja jim, da bodo zopet v aprilu začeli s polno paro obratovati, kar bi bilo jako zaželjeno, ker po tolikih letih depresije, bi se jako prilagela polna zaposlitev, vsaj za toliko let, kolikor smo bili v zastoju.

Kar je nas starih premogarjev, kateri delamo po 37 do 45 let, bi bilo svedeta ta zaposlenost dovolj velika ali ameriški sistem ne vpoštevata tega in ako ne delaš, ne moreš iti nikamor in doma biti brez sredstev, je kot bi človek bil napol mrtev.

Dne 23. februarja smo pokopali obče spoštovanega in priljubnega rojaka Franka Bevan. Sem je prišel leta 1907 in je delal ves ta čas v premostorovih, kjer si je nakopal bolezen, kateri malokateri premogar odnese, to je nadubo. In tako je tudi Frank moral umreti za to boleznijo še primerno mlad, kajti 56 let se ni tak starost za človeka v tej dobi, ko je zdravniška veda na tako visoki stopnji. Ali profi nadubi so skoraj brez moči ter

ne ozirajo nobenega za to bolezen. Tako smo tudi izgubili našega priljubljenega prijatelja, kateri je bil priljubljen, posebno radi radodarnosti. K njemu nisi prišel nikoli, da bi ti ne postregel z eno ali drugo rečjo, kot kozarec vina in tuji jesti je ponudil vsakemu, ki ga je obiskal v eni ali drugi zadevi. Bil je tudi zvest naročnik in plačnik "G. N." nepretrgoma od leta 1908.

Tukaj je zapustil zalujočo vdovo, sina in hčer, ter brate Anton, John Alojz in Leo, in sestri Josephine in Molly v Johnstown, Pa. V starem kraju pa enega brata in dve sestri. Naj mu bude lahka gruda nove domovine, katero si je zbral pred 33 leti.

Družini in drugim sorodnikom pa naše sožalje.

Zimo smo imeli jako ostro zadnje 3 mesece in še danes, ko to pišem, je še dosti snega in smo imeli samo dva dni gorke vreme, danes je pa zopet mrzlo in oblačno.

Pozdrav vsem znancem in prijateljem ter naročnikom lista Glas Naroda.

John Brezovec, zastopnik.

SIMFONICNI KONCERTI.

Pričenši z 31. marcem bodo redni, nedeljski simfonični koncerti v Carnegie Hall, 57. cesta in 7. Avenue.

Ti koncerti bodo nadaljevanje koncertov, ki so se izvajali v Center Theatre in Metropolitan Opera House pod pokroviteljstvom WPA Music Project.

Dne 31. marca pridete na vrsto Debussyjevi skladbi: "Kvartet v G-mol" in "Theriac" ter velika skladba Richarda Straussa "Ein Heldenleben" (Junaško življenje).

Nadaljni koncerti bodo vsako nedeljo do 19. maja.

SLIKA IZ SHENANDOAH, PA.

Prizor na glavni ulici v Shenandoah, Pa., kjer se je pričela pod metom uselati zemlja v zpuščenih premostorovih. Škoda znaša nad milijon dolarjev.

BAKRENE RUDNIKE ZAPIRAJO

Priloženo vam pošiljam \$10 vanjske hiše, ki so bile prej last družbe. Izplačila so bila le mali odstotek delovne mezd. Okoli 25 do 30 rudnikov se že več let napolnjuje z vodo in je težko povedati, ako bodo še kdaj poslovali. Pravega vzroka nihče ne poda. Nezaposlenost v rudnikih je pričetak nakazovanja v vseh ozirih. Nekaj mlajših rudarjev se je podala za delom v Arizono za Phelps Dodge bakreno družbo. Stari pa bomo tukaj čakali, če se bo zdelilo, ali pa bo trdna noč.

Ker so poročila iz naše nasebine že dalj časa bela vrana, naj omenim, da nimamo kaj dobrega poročati. Od tistih starih in bogatih bakrenih rudnikov, kateri so obogateli prve naseljenice Rupete in Vertine in zaposlovali okrog 8000 delavcev, danes ne posluje niti eden. V minulem letu se je naredila velika izprememba. Družba je delavce izplačala v gotovini za njih delovno dobo pri družbi in ob enem mnogim prodala stano-

vanjske hiše, ki so bile prej last družbe. Izplačila so bila le mali odstotek delovne mezd. Okoli 25 do 30 rudnikov se že več let napolnjuje z vodo in je težko povedati, ako bodo še kdaj poslovali. Pravega vzroka nihče ne poda. Nezaposlenost v rudnikih je pričetak nakazovanja v vseh ozirih. Nekaj mlajših rudarjev se je podala za delom v Arizono za Phelps Dodge bakreno družbo. Stari pa bomo tukaj čakali, če se bo zdelilo, ali pa bo trdna noč.

Pozdrav vsem čitateljem lista "Glas Naroda".
M. F. Kobe
Calumet, Mich.

VABILO
VELIKO PLESNO ZABAVO
v Kane Armory,
(nasproti parku)
Kane, Pa.

v soboto, 23. MARCA
ZA PLES BO IGVAL
JOE KORACIN AND HIS
SLAVONIAN ACES
Zabava se prične ob 8 zvečer in bo trajala do polnoči.

Starokrajška SEMENA

To leto smo jih že dobili ter so sedaj pripravljena za razposiljanje širou Zdrženih držav. Poselite po njih, ker za časa vojne v bodoče jih skoraj gotovo ne bo moglo več importirati. Ako se nimate našega cenika, pišite po njega tukaj. Dopolnica zadostuje.

"BAHOVEC PLANINKA"

ZDRAVILNI ČAJ IZ LJUBLJANE
Kljub temu, da vsled vojne marsikatero blago ni več mogoče dobiti iz starega kraja, smo dobili še zalogo pristnega "Bahovec Planinka" zdravilnega čaja. To je svetovno slavno sredstvo za zdravljenje žolčca, ledvic in posebno za čiščenje krvi, in utrjevanje iste, zato daje telesu novih moči in energije. Se posebno priporoča ženskam v prestopnih letih. Tudi zoper slabo prebavo in zaprtje ni boga kakor pristen "Bahovec" Planinka čaj. CENA: 1 skatlja \$1.00; 3 sk. \$2.90. Poština prosta v U. S. A.
STEVE MOHORIKO CO.
701 So. 2nd ST., MILWAUKEE, WIS.

ja Čepna na Krasu. Poleg tega sina v W. Aliquippa, Pa., zapušča v starem kraju ženo, dve hčeri in dva sinova.

SLOVENSKI RADIO PROGRAM

Kot je bilo že poročano v tem listu, bo zapel na veliko soboto dne 23. marca od 4:15 do 4:30 popoldne na veliki tukajšnji radio postaji WEAF (Red Network of the National Broadcasting Co.) velikonočne pesmi slovenski mešanji zbor iz New Yorka, pod vodstvom Mr. Jerry Kopriškega Jr., kateri je pevovodja tega zbora ter organist slovenske cerkve sv. Cirila v New Yorku.

Rojaki in rojakinje po Zdrženih državah in Kanadi lahko dobijo zvezo pri svojih lokalnih radio postajah, ker je postaja WEAF v New Yorku ena največjih v Zdrženih državah. Ne zamudite te prilike ter poslušajte naše slovenske petje prihodnje sobote. Da bi lažje nam zopet dobiti to postajo za petje v bodoče, sporočite takoj po tem programu svoje mnenje glede petja ter izrazite željo v svojih pismih, da želite da bi ta zbor še večkrat nastopil ter pogosteje na tej postaji. Pisma naslovite na: WEAF Radio Station, (Slovenian Chorus) New York, N. Y.

Z rojaskim pozdravom,
Anthony Svet,
član in poročevalec pev. zbora.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

PESMARICA "Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo \$2.—
To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

SMRT V STAREM KRAJU.

Louis Gerželj, v West Aliquippa, Pa., je prejel žalostno vest, da mu je 20. februarja t. l. umrl oče Jakob Gerželj, po domače Žagar v starosti 79 let v Veliki Stari vasi pri Grosupljem, kamor je prišel v mladosti iz svojega rojstnega kraja.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNODRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj še ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljice ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se šele spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.
To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniške in nad šest tisoč smrtno podpore ter ima v blagajni skoro \$17,000.00
ODBOR ZA LETO 1940
Predsednik: MIHAEL UREK
82 Weirfield St., Brooklyn, N. Y.
Podpredsednik: ANTHONY KURN
1726 Madison St., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGACHNIK
580 Liberty Avenue, Williston Park, L. I.
Nadzorniki:
I. FRED VELEPEČ
725 - 67th Place, Glendale, L. I.
II. JOHN MAČEK
116-65 - 120th Street, Ozone Park, L. I.
Arhivar: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Ave., Williston Park, L. I.
Društvo zbora vse četrti soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA
JUGOSLOVANSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA
ELY, MINNESOTA

KI IMA
22,000 članov in dva milijona
in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Jugoslovanski kat. jednoti, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo JSKJ v vaši nasebini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg unslova je vsakdo do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja na leto. Da nam priljubite nepotrebna dela in stroške, vas prosimo, da skušate naročnino pravilno poravnati. Pošljite naročnino naravnica: nam ali jo plačate našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana v debelih črkah, ker so upravičeni obiskati tudi druge nasebine, kjer je kaj naših rojakov nasebinih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lamskin
- COLORADO: Pueblo, Peter Cull, A. Sattler; Walsenburg, M. J. Bayes
- INDIANA: Indianapolis: Louis Androjna
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevil; Olvera, J. Fabian (Chicago, Olvera in Illinois); Joliet, Jennie Bamblich; La Salle, J. Spelch; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago in Waukegan, Math. Warick
- MARYLAND: Hittzmilller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, L. Plaskar
- MINNESOTA: Chisholm, J. Lukanich; Ely, Jos. J. Peschl; Eveleth, Louis Gouls; Gilbert, Louis Fensal; Hibbing, John, Povše; Virginia, Frank Hryatich
- ONTARIO: Bonduy, M. M. Paulan; Washoe, L. Ohampa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet; Gowanda, Karl Strubich; Little Falls, Frank Mahe
- OHIO: Barberton, Frank Trebn; Cleveland, Anton Bobek, Chas. Klinger, Jacob Resnik, John Stupnik; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kumele; Youngstown, Anton Kihalj
- OREGON: Oregon City, J. Kohlar
- PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar; Conemaugh, J. Brezovec; Opperdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik; Export, Louis Sapančič; Farrell, Jerry Okora; Forest City, Math. Kramin; Fr. Blodnikar; Greensburg, Frank Novak; Homer City, Fr. Ferenčak; Johnstown, John Poljanek; Kraze, Ant. Taušelj; Limerne, Frank Balloch; Midway, Jona Züst; Pittsburgh in okolica, Philip Progar; Steelton, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schifrer; West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West-Allen, Fr. Štuk; Sheboygan, Joseph Kales
- WYOMING: Rock Springs, Louis Tanehar; Diamondville, Joe Rolton

Vsak zastopnik izda potrdilo za vsoto, katero je prejel. Zastopnika tepla priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Obiščite Slovenske Prireditve! VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUŽBENEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBUJEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIH ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

Planinski Kralj

Spisal L. GANGHOFER.
Za Glas Naroda priredil X. X.

7

V siromašni dom se je naselila sreča, ki je pa trajala samo pet let. Po petih letih je izgubil ženo, Evica pa mater. Na svetu ni bilo dveh bitij, ki bi bila tako navezana drug na drugega kot sta bila mala Evica in njen oče. Uvajal je v skrivnosti gozda ter ji pripovedoval pripovedke, katere je v svoji mladosti slišal od starih ljudi ali si jih je pa dekletu na ljubo sam izmislil. Navzlic samoti, v kateri je živel, je ostala dekleča čudovito nežna, dozvetna za skrivnosti narave.

Nekega dne so tovariši prinesli očeta mrtvega domov. Pobilo ga je izpodsekanu drevo.

To je bila zgodba, ki jo je pripovedoval Hrastar gospodu stražmojstru Simonu Zgoncu. Dostavil je, da je po očetovi smrti vzel nečakinje v hišo ter s tem izkazal največjo uslugo svojim dvema otrokoma, ki sta dobila v nji mlado prijateljico in verno tovarišico.

Prve dni se ji je v vasi čudno zdelo, kajti toliko hiš in toliko ljudi skupaj ni še nikdar videla. Bila je plašna kakor srnica, po kotih je sedela ter mislila na gozd in na očeta. Njene misli so še vedno begale po skrivnostnem gozdnem svetu, ki ga ji je bil njen pokojni oče tako tajinstveno razkril.

"O, tako, tako," je Hrastarju pritrdjeval gospod Zgonc, medtem je pa lovec Jakob vstal ter rekel, da se gre ozret po vremenu. Toda iz veže ni stopil na prag, ampak je oprezoval pri kuhinjskih vratih, ki so se mu iznenada pred nosom zapopnili.

Obraz se mu je zresnil, toda le za hip, kajti za vrati je zaslišal hihetanje obeh otrok in šepajoč Dorčetov glas.

Poslušal je, in kar je slišal, mu je spravilo vesel smehljaj na ustnice. Smehljaj se je še povečal, ko je stopil v sobo ter začel natančno motriti gospoda povelejnika, kateri je moral pred mladim lovecem marsikaj prestati.

Omenjal mu je dekleta za dekletom, kar je spravilo gospoda Zgonca v nemale zadregu.

Ko mu je omenil "gospodično Hanco", se je gospod stražmojster skrivnostno zasmeljal. "Tisti, ki se bo na Hrastovini ženil, bo terno zadel. Sicer ni treba, da bi bila ravno gospodična Hanca. Tudi Evica je čedno dekle in bo kaj kmalu zrela za možičev."

Hrastar se je globoko oddahnil, ko se je orožnik poslovil in kmalu za orožnikom je tudi Jakob odšel.

Hotel se je nekoliko razvedriti na vrtu, pa je že s praga opazil pošnega sla, bližajočega se hiši. Ni bil navadni poštni sel, ki je raznašal dnevná pisma in časopisje.

"Ali je tukaj Juri Hrastar?" je vprašal.

"Da, jaz sem," je odvrnil gospodar ter s tresočo roko segel po ekspresnem pismu.

Ogledoval je pismo in ga kar ni mogel odpreti. Neka čudna slutnja ga je sprejela. Bila je Marjanina pisava.

"Ah, kaj se razburjam!" je skušal potolažiti samega sebe. "Marjana se je zadržala in se ni mogla vrniti z vlakom. Zdaj mi pa piše."

Streslo ga je, ko je odprl pismo in opazil na prvi strani sledove solza. Njegova Marjana? Solze? Koj po prvih vrsticah je prebledel in vzkliznil:

"Jezus, kako se je moglo to zgoditi?"

Še težavo je prečitl do konca. Oči so mu pa še vedno strmele v popisan papir.

"Hanca, Hanca! Moj ubogi Nande!"

Opetekel se je in komaj prišel do klopi. Nič ni slišal, ko so se vrata odprla in je v sobo stopila Evica. Opazivši gospodarja slonečega na mizi, je mislila, da dremlje. Narahlo ga je stresla za ramo. "Stric Juri!"

"Kaj hočeš?" je planil kvišku gospodar.

Evica se je prestrašeno ozirala v njegov preplašen obraz.

"Kaj hočeš?" jo je še enkrat vprašal.

"Mizo sem hotela pripraviti," je Evica komaj izječljala. "Tako jo večerja."

"Tako, tako," je šepetal Juri. "Glej, da otroka ne bo sta lačna. Mene pa ni treba čakati z večerjo."

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

Dne 12. marea je v So. Chicago, Ill., za jetiko umrl rojak Albert Kuhel.

V Pueblo, Colo., je umrla Mrs. Karolina Merhar, roj. Vidmar, doma iz Primče vasi pri Ambrusu na Dolenskem.

V Aguilar, Colo., je dne 9. marea podlegla operaciji Mrs. Ana Bujačič, roj. Sinković, stara 35 let in rojena v Sopriču, Colo. Zapušča moža, pet hčera, starše, tri brate in tri sestre.

Pred dnevi je v Sopriču, Colo. umrl Joe Zaverl, v starosti 61 let, rojen pri Jančah na Dolenskem. V Ameriki je bival 40 let in tu zapušča dva sinova, hčer in brata.

V L'Anse, Mich. je pred nekaj dnevi umrla Mrs. Margareta Osterman, stara 75 let in rojena v Deskovi vasi pri Starem trgu v Beli Krajini. V Ameriko je prišla pred 46 leti in najprvo v Calumet, Mich., tu je pa bivala 30 let na farmi. Zapušča moža, štiri sinove in dve hčeri.

V bolnišnici v Chi-holm, Minn. je umrla Sophie Lažanič, stara 54 let, iz sosednjega Wilpena, kjer je bivala na farmi okrog 20 let. Zapušča moža, sina in tri hčere.

V Milwaukee, Wis., je pred nekaj dnevi umrl George Ritonija, star naseljenec in grocerijski trgovec, ki je bil doma iz Sestrj pri Majšpergu na Štajerskem. Zapušča ženo, sina, hčer in brate.

V Johnston, Pa., je umrl edini sin Andreja Vidrih. Podlegel je srčni napaki v starosti 20 let. Zaradi težke bolezni ni bil zmožen prejeti za nobeno delo.

V Cassity, W. Va., je naglo umrl John Skulec, star 52 let in doma od Višnje gore na Dolenskem. V Ameriki zapušča dva brata, enega nekje v Ohio in drugega v Pennsylvaniji.

Na Ely, Minn., je pred dnevi umrl Frank Novosel, ki je bil 28 let uposlen pri rudniški družbi Oliver Mining Co.

V Boveyju, Minn. je umrl 61 letni Teodor Travica, ki je bil v Ameriki 40 let in zapušča ženo, štiri sinove in hčer.

V Yukon, Pa., je po treh dneh trajajoči bolezni umrla Katarina Kaus, stara 73 let in doma iz Soče pri Boveu na Primorskem. Tu zapušča sorodnike, v starem kraju pa sestro.

V Virginia, Minn., je pred dnevi umrla Mary Kozarr, stara 77 let. V Minnesoti je živelá 57 let in okrog 40 let je bila v Aurori. Zapušča se-tro.

V Rock Springs, Wyo., je 10. marea umrl za vodenico Peter Redjak, star 66 let in rojen v Pamečah pri Slovenjem Gradcu na Štajerskem

ZALOIGRA ODPUŠČE-NEGA JETNIKA.

V kaznišnici v Kosovski Mitrovici je bil zaprt Smal Spahić iz Glavnika v lapskem okraju. Pred dnevi so ga izpustili domov. V želji, da bi čimprej videl svojo družino, ni hotel čakati, da bi nastopili toplejši dnevi, marveč se je podal proti domu v najhujšem mrazu. Prehodil je 50 kilometrov in začel v planini, kjer ga je premagal mraz in utrujenost. Da bi se nato ogrel, je zažgal svojo srajco. To mu pa dosti ni pomagalo. Drugi dan so ga našli pastirji mrtvega poleg zgoarele srajce.

Še je čas,

DA LAHKO ČITATE NOVI ROMAN OD ZAČETKA

Ako Vaš prijatelj še ni naročen na "Glas Naroda", in ako želi čitati nekaj posebnega, opozorite ga, da je pričel dne 14. marca izhajati novi roman: "PLANINSKI KRALJ."

Da bo roman še bolj zanimiv, ga je prevajalec prikrojil našim razmeram.

Ker list tiskamo le v gotovem številu, ni nam mogoče vselej vstreci novim naročnikom in jim pošiljati zamujene številke. . . Torej ne prezrite. Prosimo, povejte prijatelju, oz. prijateljici sedaj in ji izročite spodnji naročilni listek.

Zasigurajte si list že zdaj, ker imamo samo nekaj preostalih številka na roki.

POSEBNA PONUDBA — 2 meseca \$1.-

NAROČILNI LISTEK
Upravništvo "Glas Naroda"
216 W. 17th St., New York, N. Y.
Pošljite mi list "Glas Naroda" za _____ mesece. Priložim svoto \$ _____
List začnete pošiljati z dnem 14. marca, 1940.
Ime _____
Naslov _____
Za celo leto .... \$6.00 Za pol leta \$3.00
Za četrt leta \$1.50

Kratka Dnevna Zgodba

ZASLUŽIL SI JO JE

Spisal FRANK TROHA, Barberton, Ohio. — Nadaljevanje

"Le potrpi, saj ni tako hudo, upam da noga ni zlomljena," reče Jakob in skrbno otipava nogo in takoj je dognal da si je dekle nogo v elenku izpahnila in da jo je treba kar hitro naravnati.

"Nič meneč se, če je ona vpijala in se zvijala, je nogo parkrat zasukal, v kosteh je nekaj zaškripalo in že je bila zravnaná. Nato je porabil dekletov predpasnik in svoj čevljarški predpasnik ter nogo trdno obezal.

"Bolje ne bi bil napravil niti več zdravnik, kakor je čevljar Jakob."
"Ojej, ojej! Kako bom pa sedaj dospela domov?" začne ona zopet tarnati.

"Nič ne skrbi za to, no, ali te še boli?" jo vpraša Jakob. "Ne, prav nič me več ne boli, ampak v strahu sem, kako bom dospela domov, ki je še tako daleč," se s vprašujočim pogledom ona ozre v Jakoba. "Ko sem ti pomagal že toliko, ti bom še toliko, da te spravim domov, le potolaži se in sedaj mi pa povej, kaj iskala v tej dolini in kje si bila?" jo vpraša Jakob.

"Kar naravnost ti bom povedala, kajti nimam kaj skrivati. Moja poročena sestra je dobila novorojenčka in prosila je mater, da bi mene za par dni poslali k nji, da bi opravljala gospodinjsko delo na njenem domu. Mati ji je prošnjo izpolnila in tako sem odšla k sestri. Toda mati mi je tudi naročila, da se moram danes vrniti, ker pred prazniki je mnogo dela doma. Jaz sem se ravnala po materinem naročilu in tako sem zopet hitela domov, v nekaterih krajih sem tudi tekla in tako me je na tej stezi prevarilo, da sem po neopredelnosti zašla v nesrečo. Končno mi je pa Bog poslal rešitelja in sedaj sem zopet prostá strašnega obupa," razodene dekle Jakobu.

"Oh, tako tako. Tudi jaz sem na-taki poti in sem si želel, da čimprej dospem domov in tudi jaz sem šel hitro in skakal po stezah in končno sva se našla tukaj kot dve izgubljeni duši," reče Jakob s smehljajem.

"Ni bilo treba povedati njemu in ni bilo treba povedati nji, kajti sama sta zaznala drug drugemu iz obraza, da se je v njunih sreih vnela ljubezen. Toda tega drug drugemu nista povedala, le čutila sta, kar jima je razodevalo sreče."

"Sedaj se bova pa podala proti domu, kakor je pred dnimi leti Kristus vzal križ na svoje rame in nastopil križev pot, tako bom sedaj jaz vzela tebe, toda upam, da mi ne boš težko breme, pač pa lahko sladko breme, ki sem te pri volji ponesti čez drn in strn," govori Jakob dekletu, nato na primernem mestu poskrrije svoja šila in kopita ter skrbno pokrije z listjem, da ne bi kdo našel. Kdaj bo šel iskat to svoje čevljarско orodje, mu ni bilo mar, za to je imel dovolj časa. Njegova skrb je bila, kako bo ponasel dekle domov in kaj bodo njeni stariši rekli, ko jo bo zasnužil in zahteval za plačilo, da mu jo dajo za ženo.

daj Bog, da bi se moje želje vresničile." Bilo je že polnoč, ko je Jakob odložil svoje breme in dekleta položil na posteljo. Mati in oče sta v strahu sprševala, kaj in kako se je nesreča pripetila. Jakob in Urška sta pa kar oba hkrati pripovedovala, in pojasnjevala hudo prestrašenim starišem, da sta se čimprej iznebila bojazni.

"Načrtno bo treba poslati po zdravnika," se oglaš oče, ki je pogledoval sedaj hčer, sedaj Jakoba.

"Nobenega zdravnika ni treba. Jakob je naravna nogo in v nekaj dneh bo zopet dobra in bom zmožna hoditi," odgovori Urška.

"Jaz vam odkrito povem, da ni niti male nevarnosti več, dekle naj ima par dni počitka, ko bo oteklina izginila, bo noga zdrava," potrdi Jakob.

Oče in mati sta se pomirila. Jakob je pa že storil korak proti vratom, da odide. Oče ga pa zadrži in vpraša, čemu misli tako hitro oditi, ko niti računa nista poravnala.

"Prišel bom nazaj po Veliki noči in zahteval svoje plačilo; do tedaj pa zbogom!" odgovori smeje Jakob, vrže še en pogled k dekletu in nato naglo odide.

Urška se je z očetom in materjo zopet zapletla v pogovor in jima vse natančno razodela. Končno jo oče vpraša po kakšno plačilo meni Jakob priti. Ona je zardela, kajti to je že uganila in zato ni hotela odlašati z odgovorom in je kar naravnost povedala:

"Veste, kaj se bo zgodilo? On bo prišel in vas vprašal za moje roko."

"Glej, glej, menda ni tak predrznež," nekoliko robato odgovori oče. "Pa če bi res prišel in kaj takega vprašal, ali bi ga ti vzela? Ali ga ljubiš?"

"Da, ljubim ga in sam Bog mi ga je poslal. Že sem bila vsa obupana in nisem vedela, kdo mi bo pomagal iz nesreče, sedaj sem pa vesela, da se je to pripetilo, ker našla sem svojo ženino." spregovori Urška in smeje očetu požuga, da ne sme biti strog v tej zadevi.

Odšla v večnost za svojim možem. Jakob in Urška sta se zivelá v nove razmere, si lepo uredila življenje, ki ju je vodilo k sreči in blagostanju. Kadarkoli je pa nanesla prilika, je rad povedal kako je našel svojo nevesto in si jo tudi zaslužil. Prilika je pa tudi nanesla, da je to nekoč povedal meni in jaz sem si to dobro zapomnil in se po dolgih letih zopet spomnil.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI. STANE VAS SAMO 50 CENTOV. V Združenih državah lahko pošljete znakke po 2 oz. po 3 cente.

5 \$
KNJIG
za

- 2. Belgrajski Bleer (Vitoj Jelenc)
- 6. Burska Vojska
- 10. Devica Orleanska
- 12. Duhovni boj (Lovrenc Šcupoll)
- 15. Fran Baron Trench (Gjuro Panduric)
- 19. Korejska Brata, črtica iz miselnov v Koreji (Josef Spillman)
- 21. Meclja (Dr. Jeglič)
- 22. Mladim Sreem, povesti na mladino (Ksaver Meško)
- 24. Maron, krščanski deček v Libanonu
- 26. Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
- 29. Pariski Zlatar
- 30. Patria, Povest iz irske Junakne dobe (H. Federer)
- 32. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
- 33. Požigalec
- 34. Pravljice (H. Majar)
- 35. Pravljice in pripovedke za mlade dino (S. Košutnik)
- 36. Povesti in Slike (Ksaver Meško)
- 38. Praški Judek (Josip Volec)
- 41. Pregranjanje indijanskih misljinarjev (Josef Spillman)
- 45. Revolucija na Portugalskem
- 46. Sista s Sesto (H. Federer)
- 48. Spisni Kristofa Šmidla
- 49. Student naš bo (S. Finšgar)
- 52. Sunški invalid (S. Košutnik)
- 56. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
- 57. Vojnimir ali Paganstvo in krst (Josip Ogrinac)
- 60. Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
- 63. Zlatokopi (Josef Spillman)
(Vezava nekaterih knjig je od nekajaja nekoliko izkazana.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.
POZOR!
Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da vam moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda

216 WEST 18th STREET NEW YORK

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.